C104 – C-OND13

VLAAMS PARLEMENT

Zitting 1998-1999

1 april 1999

HANDELINGEN

COMMISSIEVERGADERING

COMMISSIE VOOR ONDERWIJS, VORMING EN WETENSCHAPSBELEID

Interpellatie van de heer Pieter Huybrechts tot de heer Eddy Baldewijns, Vlaams minister van Onderwijs en Ambtenarenzaken, over de criteria voor de toekenning van extra uren voor zorgverbreding aan scholen
Met redenen omklede motie

Vraag om uitleg van de heer Peter Vanvelthoven tot de heer Eddy Baldewijns, Vlaams minister van Onderwijs en Ambtenarenzaken, over de participatie van Limburgse jongeren aan het universitair onderwijs

Vraag om uitleg van de heer Kris Van Dijck tot de heer Eddy Baldewijns, Vlaams minister van Onderwijs en Ambtenarenzaken, over de gelijkschakeling van weddes en pensioenen voor regenten, leerkrachten lager onderwijs en kleuterleid(st)ers

Vraag om uitleg van de heer Jos De Meyer tot de heer Eddy Baldewijns, Vlaams minister van Onderwijs en Ambtenarenzaken, over de opvolging van de beleidsconclusies van de studie over 'administratieve taakbelasting van de directie in het basisonderwijs'

Vraag om uitleg van mevrouw Veerle Heeren tot de heer Eddy Baldewijns, Vlaams minister van Onderwijs en Ambtenarenzaken, over onverenigbaarheden voor personeelsleden in het gesubsidieerd onderwijs

Commissie voor Onderwijs, Vorming en Wetenschapsbeleid

Donderdag 1 april 1999

VOORZITTER : De heer Gilbert Vanleenhove

– *De interpellatie wordt gehouden om 10.26 uur.*

Interpellatie van de heer Pieter Huybrechts tot de heer Eddy Baldewijns, Vlaams minister van Onderwijs en Ambtenarenzaken, over de criteria voor de toekenning van extra uren voor zorgverbreding aan scholen

De voorzitter : Aan de orde is de interpellatie van de heer Huybrechts tot de heer Baldewijns, Vlaams minister van Onderwijs en Ambtenarenzaken, over de criteria voor de toekenning van extra uren voor zorgverbreding aan scholen.

De heer Huybrechts heeft het woord.

De heer Pieter Huybrechts : Mijnheer de voorzitter, mijnheer de minister, geachte leden, momenteel worden er enkele extra uren toegekend aan scholen met zogenaamde probleemkinderen. Dit gebeurt onder meer op basis van gegevens over het aantal kinderen van migranten, van laaggeschoolde ouders, uit eenoudergezinnen en tal van andere factoren. Daardoor worden scholen met wat men gewone kinderen zou kunnen noemen, gediscrimineerd. Mijnheer de minister, ik geloof dat men terzake reeds contact met u heeft opgenomen. Sommige ouders menen dat hun school geen extra uren krijgt omdat hun kinderen Belg zijn, meestal worden opgevoed door beide ouders en meestal een geschoolde moeder hebben. Gewoon zijn wordt in onze samenleving blijkbaar bestraft. Scholen die niet voldoen aan bepaalde criteria krijgen dus geen extra uren voor zorgverbreding. Het probleem is dat in deze scholen evengoed kinderen met leerproblemen kunnen zitten.

Doordat deze scholen deze extra uren voor zorgverbreding niet krijgen, kan een groot aantal leerlingen per klas voorkomen : vaak dertig of meer. Dat is een bijkomend probleem. Daardoor krijgen in de scholen leerlingen met leermoeilijkheden niet de nodige aandacht. In een open brief van de directie, leerkrachten en ouders wordt deze wantoestand dan ook terecht aangeklaagd. 'Het is schrijnend dat men een Dag van de Rechten van het Kind organiseert als in het onderwijs niet alle kinderen dezelfde rechten hebben. Als alle scholen gelijk behandeld worden, kunnen alle kinderen in groepen van maximaal 25 leerlingen vakkundig worden begeleid.'

Mijnheer de minister, ik kan begrijpen dat scholen waar er problemen zijn, een bijkomende omkadering krijgen. Maar scholen die om de een of andere reden niet aan deze criteria voldoen, mogen daarvan niet het slachtoffer worden. Ook in die scholen zijn er immers kinderen met leermoeilijkheden. Zij hebben het recht om op dezelfde wijze te worden behandeld. Vandaar mijn vragen. Hoe kan men de nodige maatregelen nemen opdat gewoon zijn in onze samenleving niet wordt bestraft, zodat in het onderwijs alle kinderen dezelfde rechten hebben en leerlingen met leerproblemen uit gewone scholen niet worden gediscrimineerd ?

De voorzitter : Minister Baldewijns heeft het woord.

Minister Eddy Baldewijns : Mijnheer de voorzitter, als ik de heer Huybrechts beluister, dan zou ik de indruk kunnen krijgen dat deze ervan uitgaat dat kansarme kinderen ten onrechte worden bevoordeeld in ons onderwijs, door middel van de projecten inzake zorgverbreding en onderwijsvoorrang. Hij gaat daarbij voorbij aan zowel de rechtsleer en rechtspraak terzake als aan de doelstellingen van genoemde projecten.

Ik licht dit nader toe. Ons recht verbiedt immers geen ongelijke behandeling. In de rechtsleer en de rechtspraak worden het gelijkheidsbeginsel en het redelijkheidsbeginsel tegen elkaar afgewogen. Dit betekent dat het doel van ongelijke behandeling

Baldewijns

maatschappelijk moet worden afgewogen. Met andere woorden : mensen mogen ongelijk worden behandeld indien ze zich in een objectief aantoonbare ongelijke maatschappelijke situatie bevinden en als de ongelijke behandeling tot doel heeft die ongelijke situatie op te heffen. De ingezette middelen moeten redelijkerwijze worden afgewogen tegenover het vooropgestelde doel.

Sinds 1991 heeft de Vlaamse regering verschillende programma's opgestart in het onderwijs, waarbij scholen met specifieke uitdagingen worden ondersteund via professionalisering van het lerarenteam in de school. Het doel van die programma's is een kwaliteitsverbetering van het aanbod, met als centraal punt een reductie van de leerbedreiging bij kinderen. Met andere woorden : het aanbod en de behoefte worden meer op elkaar afgestemd.

De heer Huybrechts verwijst naar de algemene thematiek van kansarme kinderen en naar de migrantenkinderen, die daarin vaak opduiken. In het Vlaamse basisonderwijs zijn drie programma's op deze leest geschoeid. Sinds 1991 is er het onderwijsvoorrangsbeleid in het basis- en secundair onderwijs. Dat beleid is gericht op scholen met minimaal 10 percent migranten. Het is bedoeld om de onderwijsachterstand en -achterstelling van allochtone kinderen weg te werken en de integratie te bevorderen.

Sinds 1993 zijn er de projecten zorgverbreding, die gericht zijn op scholen met minimaal 10 percent kinderen met bijzondere achtergrondskenmerken. Deze projecten hebben dezelfde doelstellingen voor kansarme autochtone kinderen als het onderwijsvoorrangsbeleid heeft voor de kansarme allochtone kinderen. Sinds 1997 is er dan het project voor de Nederlandstalige scholen in de rand- en taalgrensgemeenten, waar veel anderstalige kinderen deel uitmaken van de schoolpopulatie. Ook dit project heeft dezelfde doelstellingen.

Deze programma's hebben hun doelstelling en hun aanpak gemeen. Die bestaat erin een kwaliteitsverhoging van het aanbod tot stand te brengen door scholen te professionaliseren die het moeilijk hebben omwille van de achterstand van hun schoolpopulatie en omwille van de in het onderwijs bestaande achterstellingsmechanismen tegenover deze kinderen. Daardoor hebben deze kinderen immers een verhoogde kans op leerbedreiging. Het gaat dus om innovatieprojecten, die de prioriteit leggen bij scholen die een minimum van bepaalde doelgroepen in hun schoolpopulatie hebben. Dan gaat het over migranten, kansarmen en anderstalige kinderen.

In de programma's wordt de verplichting opgelegd om omtrent een aantal actieterreinen specifieke acties te ondernemen op basis van een eigen planning, die moet worden goedgekeurd door een beoordelingscommissie. Dit is de basisstrategie, waarin de professionalisering centraal staat. Er wordt duidelijk gesteld dat de extra lestijden slechts uitzonderlijk kunnen worden aangewend om kleinere klassen tot stand te brengen, maar dat ze wel moeten worden aangewend om op de verschillende actieterreinen te werken. Dit is een belangrijk aspect.

Deze actieterreinen zijn : de preventie en het verhelpen van leerachterstanden ; het verhogen van de Nederlandse taalvaardigheid ; het tot stand brengen van intercultureel onderwijs ; de aandacht voor de sociale en emotionele ontwikkeling ; het verhogen van de betrokkenheid van de ouders bij de school. Om in deze programma's middelen toe te kennen, moeten we objectieve criteria hebben om aan de voorwaarden inzake het gelijkheidsbeginsel en de redelijkheid te voldoen.

De definities van scholen en doelgroepen met een grotere kans op leerbedreiging zijn gebaseerd op wetenschappelijk onderzoek. Ze zijn dus niet zomaar uit het niets ontstaan. Ik verwijs in dit verband naar het onderzoek van Verlot uit 1990 over migranten en onderwijs en naar dat van Verhaeghe uit 1994 over kansarmoede-indicatoren in het basisonderwijs. Dat zijn toch wel twee belangrijke onderzoeksprojecten. Het Vlaams Parlement heeft eveneens geoordeeld dat scholen in de rand- en taalgrensgemeenten met veel anderstalige leerlingen aan dit objectieve criterium inzake doelgroepen voldoen. Vandaar deze uitbreiding.

De heer Huybrechts maakt wellicht nog een vergissing in zijn uitgangspunt. Er is namelijk een verschil tussen de allocatie van de middelen en de inzetbaarheid ervan. Die worden vaak samen bekeken. De bijkomende middelen worden toegekend op basis van het aantal doelgroepleerlingen in een school, maar de toegekende middelen worden ingezet voor alle kinderen in die school.

Conclusie : via deze programma's wordt precies gewerkt aan een kwaliteitsverhoging met als doel leerproblemen aan te pakken. De extra middelen gaan naar de scholen die kunnen aantonen een bijzondere nood te hebben en die aantonen bereid en in staat te zijn eraan te werken.

Baldewijns

Uit de vraag blijkt ook een beetje dat men geen criteria zou mogen hanteren. Er zou dus geen onderscheid mogen worden gemaakt tussen scholen. Het gevolg is dat de vooropgestelde resultaten van de kwaliteitsverhoging niet zullen worden gehaald. De middelen zijn nochtans precies daarvoor bedoeld.

De regering, de Raad van State en het Arbitragehof ondersteunen ons in deze mening. Het Arbitragehof heeft onlangs in een arrest van 19 februari 1999 gesteld hierin geen problemen te zien. De eisers in deze zaak waren wat u gewone scholen zou kunnen noemen.

Ik wil ook benadrukken dat we deze commissie niet misleiden. Het aantal scholen met klassen van meer dan 30 of 35 leerlingen is uiterst beperkt. Het is best mogelijk dat deze situatie zich sporadisch voordoet, maar het is een uiterst zeldzaam fenomeen.

Onlangs hebben we in onze commissie het decreet voor de centra voor leerlingenbegeleiding behandeld. De leerlingenbegeleiding is ook in die zogenaamde gewone scholen uiterst verzorgd. Dit geldt voor alle kinderen. Als ze worden geconfronteerd met een probleem in het leerproces, krijgen ze de nodige ondersteuning. We zullen daaraan de nodige aandacht blijven besteden.

De voorzitter : De heer Huybrechts heeft het woord.

De heer Pieter Huybrechts : De vraagstelling is enigszins anders. Uiteraard ben ik er volledig voorstander van dat scholen met grote noden en probleemkinderen extra omkadering krijgen. Het is absoluut mijn bedoeling niet om dit af te nemen. We vragen wel dat aandacht wordt besteed aan scholen die niet voldoen aan bepaalde normen om extra uren te krijgen. Ook in die scholen zitten probleemkinderen met leermoeilijkheden. Indien deze kinderen school lopen in een school die wel aan die normen voldoet, zouden ze wel extra worden begeleid. Nu krijgen ze die extra omkadering niet. Ik vraag zeker niet de voorrechten van andere scholen af te schaffen, maar wel dat de scholen die nu niet aan de normen voldoen, extra worden begeleid.

De voorzitter : Minister Baldewijns heeft het woord.

Minister Eddy Baldewijns : Het probleem dat de heer Huybrechts aanhaalt, zou zich inderdaad kunnen voordoen. Nochtans heeft men in het basisonderwijs wel de mogelijkheid om vanuit de instelling zelf de nodige accenten en prioriteiten te leggen. Eventueel kan men zelf de optie nemen om een taakleraar aan te werven. Voor een school met overbevolkte klassen zou men in de omkadering uren kunnen vrijmaken, die de school dan niet zou gebruiken voor specifieke begeleiding door een taakleraar. Dit zou me vreemd lijken. In een situatie met grote klassen zou men meer uren moeten vrijmaken voor meer individualisering of andere projecten. Men moet prioriteiten vastleggen.

U hebt gelijk dat men de kinderen met een achterstand in het leerproces voldoende individuele begeleiding moet geven, mijnheer Huybrechts. In het secundair onderwijs zou men dit probleem kunnen opvangen door via de bijzondere pedagogische taken hier of daar aan het fenomeen te sleutelen. Dit is zeker het geval als het niet om herkenbare doelgroepen handelt, maar om herkenbare clusters van leerlingen met specifieke problemen, van welke aard ook. Het is dan ook nuttig dat de school hieraan bijkomende aandacht besteedt. Bij de reorganisatie van de CLB's zal men handelingsplannen opstellen. Bij het overleg tussen de school en de CLB's zullen we zien waar de noden zich situeren. We gaan dus in de goede richting. Hiermee komen we tegemoet aan het probleem dat u hebt aangehaald.

Met redenen omklede motie

De voorzitter : Door de heer Huybrechts werd tot besluit van deze interpellatie een met redenen omklede motie ingediend. Ze zal worden gedrukt en rondgedeeld.

Het parlement zal zich daarover tijdens een volgende plenaire vergadering moeten uitspreken.

Het incident is gesloten.

Vraag om uitleg van de heer Peter Vanvelthoven tot de heer Eddy Baldewijns, Vlaams minister van Onderwijs en Ambtenarenzaken, over de participatie van Limburgse jongeren aan het universitair onderwijs

De voorzitter : Aan de orde is de vraag om uitleg van de heer Vanvelthoven tot de heer Baldewijns,

Voorzitter

Vlaams minister van Onderwijs en Ambtenarenzaken, over de participatie van Limburgse jongeren aan het universitair onderwijs.

De heer Vanvelthoven heeft het woord.

De heer Peter Vanvelthoven : Mijnheer de minister, u kent dit probleem zeer goed. De participatie van Limburgse jongeren aan het universitair onderwijs begint enigszins zorgwekkende proporties aan te nemen. In het begin van de jaren tachtig bedroeg de achterstand ten opzichte van de rest van Vlaanderen ongeveer 2 percent. Aan het eind van de jaren tachtig was dit 4 percent. In 1992, na de integratie van de Economische Hogeschool Limburg in het LUC, was de achterstand bijna volledig weggewerkt. Hij bedroeg nog 1 percent.

In 1995 zagen we de participatiegraad van Limburgse studenten aan universitaire instellingen weliswaar toenemen, maar de achterstand ten opzichte van de rest van Vlaanderen bleef stelselmatig vergroten. Vandaag bedraagt de achterstand opnieuw bijna 4 percent. Dit is nagenoeg een verdubbeling ten opzichte van vijf jaar geleden. De participatiegraad aan universitaire instellingen bedraagt voor Vlaanderen 18 percent en voor Limburg 14,5 percent. Bovendien daalt de participatiegraad in Limburg de laatste drie jaar.

Het LUC werd destijds opgericht om de participatie van Limburgse studenten aan het universitair onderwijs op te tillen tot het gemiddelde Vlaams niveau. Voor richtingen die aan het LUC worden gedoceerd, scoort Limburg inderdaad even goed of zelfs beter dan de rest van Vlaanderen. De laatste jaren is de belangstelling voor economie overal in Vlaanderen verminderd. Het LUC scoorde juist zeer goed voor deze richting.

Maar de Limburgse achterstand groeit dus opnieuw. Deze achterstand is vooral te wijten aan het beperkte pakket studierichtingen aan het LUC : economie en de kandidaturen wetenschappen en geneeskunde. Het aanbod aan zachtere richtingen, die vandaag goed in de markt liggen, is aan het LUC zeer beperkt.

Ik heb enkele jaren geleden minister Van den Bossche geïnterpelleerd over deze problematiek. Hij toonde begrip voor de situatie en stelde zelfs voor om enig onderzoek te laten verrichten naar de lage participatiegraad van Limburgers aan het universitair en ander hoger onderwijs. Het LUC heeft daar positief op gereageerd. Er zou ook een onderzoeksvoorstel zijn uitgewerkt. Het probleem is echter de financiering van deze onderzoeken.

Mijnheer de minister, deelt u deze bezorgdheid ? Vindt u het nuttig om dit probleem te laten onderzoeken en hiervoor ook de nodige middelen uit te trekken ? Welke maatregelen wilt u op relatief korte termijn nemen om deze achterstand effectief weg te werken ? U zou een onafhankelijke erkenningscommissie oprichten voor de uitbreiding van het aanbod aan de universiteiten. Kan deze commissie een oplossing bieden voor dit probleem ?

De voorzitter : Minister Baldewijns heeft het woord.

Minister Eddy Baldewijns : Uiteraard deel ik de bezorgdheid van mijn voorganger Van den Bossche over de lagere participatiegraad van de Limburgse jongeren aan het universitair onderwijs in vergelijking met de rest van Vlaanderen.

Uit de cijfers van het Limburgs Universitair Centrum blijkt dat de participatiegraad van de Limburgse jongeren ten opzichte van de Vlaamse jongeren in de periode van 1992 tot 1998 licht afneemt, namelijk met 0,88 percent. Er is vooral een relatieve achteruitgang van de deelname van de Limburgse meisjes. Het verschil is vooral significant in de universitaire opleidingen die het LUC niet aanbiedt. De Limburgse participatiegraad ligt daarentegen wel op het Vlaamse niveau of zelfs hoger in de wetenschappen en de toegepaste economische wetenschappen. De studie zegt niets over de participatiegraad van de Limburgse jongeren aan het hoger onderwijs in het algemeen.

De vraag is natuurlijk of er een causaal verband bestaat tussen de lagere participatiegraad en het beperkte universitaire onderwijsaanbod in Limburg. Er lijkt inderdaad wel een correlatie te zijn. Een andere vraag is of de participatiegraad alleen kan worden verhoogd door een verruiming van het universitaire onderwijsaanbod in Limburg. De kwestie van de relatie tussen onderwijsaanbod en participatiegraad zou voor heel Vlaanderen moeten worden onderzocht, dus ook met betrekking tot de participatiegraad van de West-Vlaamse jongeren en van de Antwerpse jongeren in vergelijking tot de Vlaamse jongeren in het algemeen of tot de Oost-Vlaamse of Vlaams-Brabantse jongeren in het bijzonder.

Op basis daarvan kan dan worden gepeild naar de dieperliggende motieven van de studiekeuze van de Limburgse jongeren. Concreet betekent dit dat men moet nagaan waarom men wel of niet deel-

Baldewijns

neemt aan het universitair of hoger onderwijs. Het verklarende model van het besluitvormingsproces inzake participatie aan het universitair onderwijs en van het keuzeproces van jongeren is een complex model met veel correlerende elementen.

In internationaal verband lopen er onderzoeken naar het verband tussen de universiteiten en de regio waarin ze zijn gevestigd. Ik verwijs naar de CRE-studie 'The dialogue of universities with their stakeholders : comparisons between different regions in Europe', naar 'A report to the Centre for Educational Research and Innovation's Programme on Institutional Management in Higher Education' vanwege het CERI-IMHE en naar de Finse studie 'Towards the Responsive University : the Regional Role of Eastern Finland Universities'. Hoewel deze talrijke studies in eerste instantie oog hebben voor de economische en sociale ontwikkeling van de regio's en de rol van de universiteiten daarin, komt de deelname aan het hoger onderwijs ook ter sprake. Het is onze bedoeling deze studies nader te analyseren en te bekijken of er raakpunten zijn met het thema van de voorliggende vraag om uitleg over de correlatie tussen participatie en het universitair onderwijsaanbod in Limburg.

Er werden nog geen specifieke maatregelen genomen om de achterstand inzake participatie weg te werken. Eerst moet er een inzicht zijn in het veldmodel van de deelname aan het hoger onderwijs. Ik verwacht dan ook dat het verder uitbouwen en versterken van de samenwerking van het LUC met de Universiteit van Maastricht een middel kan zijn om deze participatiegraad te verhogen. Zoals ik reeds eerder in deze commissie heb betoogd, wil ik dit dossier verder afwerken. Ook mijn nieuwe Nederlandse ambtgenoot Hermans wil dat dit veelbelovende maar complexe traject tot een goed einde wordt gebracht. Voorts moet er worden bekeken welke ruimte er kan worden gecreëerd voor een ontwikkeling van het onderwijsaanbod van het LUC in het kader van de optimalisatieoperatie van bijzonder commissaris en ere-rector Dillemans. We verwachten in dat verband enkele duidelijke signalen, niet alleen voor Limburg, maar ook voor de andere regio's.

Mijnheer Vanvelthoven, wij geloven wel degelijk in het principe van de erkenningscommissie, maar vinden het nuttig een verdere vordering van de heer Dillemans af te wachten alvorens we deze commissie echt van start laten gaan. We hebben terzake reeds gekeken hoe dit in Nederland gebeurt. De erkenningscommissie kan er trouwens enkel komen als we daarin een zeer hoge graad van objectieve beoordeling kunnen hanteren en tegelijk een hoge graad van deskundigheid kunnen garanderen. Maar tot op heden is er nog geen initiatief genomen om deze erkenningscommissie, die een decretale onderbouw zal moeten krijgen, daadwerkelijk op te richten.

Ik besluit. Ten eerste deel ik uw bezorgdheid omtrent de universitaire participatiegraad van de Limburgse jongeren. Ten tweede pleit ik voor een verdere verfijning van het onderzoek met opname van de resultaten van de internationale studies. Bij mijn Nederlandse collega en mezelf is duidelijk de wil aanwezig om voort te werken aan de uitbouw van één transnationale universiteit, waarvan ik een positieve weerslag verwacht op de participatiegraad van de Limburgse jongeren. De ontwikkeling van het onderwijsaanbod van het LUC is een belangrijk onderwerp in het proces van de optimalisering van het universitair onderwijsaanbod in Vlaanderen. In de beleidsagenda van de volgende regering zal deze kwestie ongetwijfeld aan de orde komen.

De voorzitter : Het incident is gesloten.

Vraag om uitleg van de heer Kris Van Dijck tot de heer Eddy Baldewijns, Vlaams minister van Onderwijs en Ambtenarenzaken, over de gelijkschakeling van weddes en pensioenen voor regenten, leerkrachten lager onderwijs en kleuterleid(st)ers

De voorzitter : Aan de orde is de vraag om uitleg van de heer Van Dijck tot de heer Baldewijns, Vlaams minister van Onderwijs en Ambtenarenzaken, over de gelijkschakeling van weddes en pensioenen voor regenten, leerkrachten lager onderwijs en kleuterleid(st)ers.

De heer Van Dijck heeft het woord.

De heer Kris Van Dijck : Het onderwerp van mijn vraag om uitleg is reeds aan bod gekomen in een actuele vraag. Gezien de korte tijd waarover we toen beschikten, werd het toen wijselijk geacht om het nogmaals aan bod te laten komen in deze vraag om uitleg.

Ondertussen is reeds een en ander gebeurd. Ik verwijs bijvoorbeeld naar een artikel in De Standaard van gisteren, waaruit blijkt dat ook op federaal niveau reeds een aantal initiatieven zijn genomen.

Van Dijck

Toch vond ik het nuttig terzake in deze commissie de juiste toedracht te vernemen.

De Volksunie schaart zich ten volle achter de gelijkschakeling van weddes voor regenten, leerkrachten in het lager onderwijs en kleuterleiders : niet alleen omdat zij een opleiding van dezelfde duur van drie jaar hebben gevolgd, maar ook omdat hun opdracht in dezelfde lijn ligt. Ik heb ooit een vergelijking gemaakt. Hoe lager men op de ladder staat van de verschillende onderwijsniveaus, hoe harder men werkt en hoe minder men verdient. Ik moet nu misschien wel een half metertje naar links opschuiven. (*Gelach*)

De voorzitter : Mijnheer Van Dijck, ik veronderstel dat u dat voor uw rekening neemt. Nu begrijpen we inderdaad de voorafgaande vraag van de heer Vandenbroeke.

De heer Kris Van Dijck : Mijnheer de minister, die gelijkschakeling is positief, maar er rijzen wel een aantal praktische problemen voor de uitwerking ervan. Wat zijn de repercussies van de gelijkschakeling van de weddes en pensioenen voor de personeelsleden op de verschillende niveaus ? Zijn er inderdaad gevolgen voor de pensioenleeftijd ? Dit is mijn belangrijkste vraag.

Ik wil er nog een vraagje toevoegen. Ik had niet voldoende tijd om dit te controleren, maar er werd me gezegd dat er zelfs een onderscheid zou bestaan tussen de pensioenen van gepensioneerde leerkrachten in Vlaanderen en Wallonië. Ik kan dat moeilijk geloven. Franstalige leerkrachten zouden een hoger pensioen krijgen dan de Vlaamse. Het is misschien moeilijk om daar nu op te antwoorden, maar in welke logica past dit ?

De voorzitter : De heer De Meyer heeft het woord.

De heer Jos De Meyer : Mijnheer de voorzitter, mijnheer de minister, collega's, ik wil me aansluiten bij de pertinente vraag van de heer Van Dijck. Ik wil vooral de positieve aspecten van de CAO voor 1997-1998 benadrukken. Vaak wordt er immers te weinig goed nieuws gebracht. Deze meer dan terechte trapsgewijze gelijkschakeling van de weddeschalen van kleuteronderwijzers en onderwijzers met die van regenten zou, volgens een berekening die ik heb laten maken, voor een totale loopbaan ongeveer 2 miljoen frank kosten. Dit is dus een bijzonder ernstige aanpassing. Dat mag duidelijk worden gezegd.

Het is normaal dat op dat ogenblik ook werd gedacht aan een gelijkschakeling van de pensioenen. Blijkbaar ging men wel iets te snel te werk, zodat voor de overgangsperiode misschien een aantal zaken werden vergeten. Ik was blij dat in de Kamer een aantal amendementen werden ingediend en dat de bevoegde minister het daarmee eens was. Enerzijds wordt de overgangsperiode verlengd van vijf naar acht jaar. Anderzijds komt er een diplomabonificatie van twee jaar voor de kleuterleidsters die voor 30 juni 1974 afstudeerden. Ik ben ervan overtuigd dat deze twee maatregelen heel wat problemen oplossen. Er blijven misschien nog een aantal kleine problemen over. Die moeten de volgende weken en maanden worden bekeken.

Mijnheer de minister, ik wilde u feliciteren met deze CAO, die vrij grote positieve gevolgen heeft voor de mensen die in het basisonderwijs werken.

De voorzitter : Mevrouw Vanderpoorten heeft het woord.

Mevrouw Marleen Vanderpoorten : Mijnheer de minister, ik wil me aansluiten bij de vraag van de heer Van Dijck. Is een van de cruciale problemen inderdaad het meetellen van de studieduur ? Er zou een verschil zijn tussen de onderwijzers waarvoor drie jaar zouden meetellen en de kleuterleiders waarvoor slechts één jaar zou meetellen. Er bestaat daar enigszins onduidelijkheid over. Hoe zit dat juist in elkaar ?

Ten tweede verschenen in de pers enkele weken geleden berichten over de budgettaire gevolgen die dat teweegbracht. In de marge van een aantal artikels stond dat men op federaal vlak het systeem van de terbeschikkingstelling in vraag begint te stellen. Dat zou budgettair zwaar beginnen wegen. Is de vrees terecht dat die terbeschikkingstelling ooit zou worden afgebouwd ? Al verschijnen die berichten in de marge van andere perscommentaren, ze wekken wel onmiddellijk argwaan bij de betrokkenen.

De voorzitter : Mevrouw Van Nieuwenborgh heeft het woord.

Mevrouw Gracienne Van Nieuwenborgh : Mijnheer de voorzitter, ik wil me aansluiten bij de heer De Meyer en de minister feliciteren. Ik vraag me af of er niet beter moet worden geïnformeerd, want zoals de kranten bepaalde dingen brengen, krijgt men een totaal vertekend beeld. Er wordt inderdaad niet gezegd dat deze CAO een grote verbetering inhoudt. Er wordt ook onduidelijke informatie gegeven over de pensioenleeftijd. Ik weet niet of

dat met de administratie te maken heeft. Er is echter sprake van een heel grote verbetering voor alle betrokkenen. Blijkbaar komt dit niet genoeg over.

De voorzitter : De heer Van Dijck heeft het woord.

De heer Kris Van Dijck : Ik kan het niet laten, maar afhankelijk van het antwoord van de minister zou onze fractie zich misschien best bij deze loftuitingen aansluiten.

De voorzitter : Dat zullen we meteen zien. Onze verwachtingen zijn alvast hooggespannen.

Minister Baldewijns heeft het woord.

Minister Eddy Baldewijns : Mijnheer de voorzitter, de verschillende sprekers verplichten me om echt mijn best te doen. Uiteraard dank ik mevrouw Van Nieuwenborgh en de heer De Meyer voor hun felicitaties. Ik dank ook de heer Van Dijck voor de felicitaties die ik van hem verwacht. Uiteraard is de CAO een heel belangrijke aangelegenheid. Ook het veld keek er met grote verwachtingen naar uit.

Mevrouw Van Nieuwenborgh, we hebben daar inderdaad nog niet over kunnen communiceren. De reden is dat ik altijd op een heel correct handelen sta. De CAO-onderhandelingen met de vakbond hebben maandagnacht tot half vier geduurd. We hebben ook nog een overleg gehad binnen de regering om te zien wat nog haalbaar was en waar we stonden. De vakbonden zelf hebben gisterenavond hun achterban geraadpleegd. Vanzelfsprekend zijn bepaalde gegevens gekend op het ogenblik dat men een breder publiek raadpleegt. Ik moet wachten tot vanavond. Dan kunnen we deze CAO ondertekenen, samen met de minister-president en de vakbonden. Onmiddellijk nadien zullen we zorgen voor een correcte communicatie over die CAO.

Vooraf wil ik ook, op gevaar af de heer Van Dijck te kort te doen, antwoorden op de aanvullende vraag van mevrouw Vanderpoorten. Er mag geen misverstand bestaan : de TBS-regeling wordt betaald door Vlaanderen. Mogelijk worden daar hier en daar vragen bij gesteld. Het is best mogelijk dat men zich bij een acuut geval van personeelstekort in een bepaalde school of subregio afvraagt of dit systeem kan worden gehandhaafd. Ik heb daar geen andere verklaring over gegeven dan dat de terbeschikkingstelling voorafgaand aan het pensioen wordt behouden. Ik heb dat ook heel duidelijk geantwoord op de actuele vragen. We konden toen enkel in grote lijnen en principieel antwoorden.

Mijnheer Van Dijck, ik dank u omdat u me met deze vraag om uitleg nogmaals de kans geeft om over deze problematiek te spreken. Ik had bijna gezegd over de stand van zaken bij de onderhandelingen die in deze dubbele materie op federaal en Vlaams vlak nodig zijn.

Men heeft me gevraagd welke gelijkschakelingen er worden beoogd. Zoals reeds werd meegedeeld op 17 maart 1999, als antwoord op de actuele vraag, gaat het hier om de gelijkschakeling van de loonschaal van kleuterleider en van onderwijzer enerzijds met de loonschaal van regent anderzijds, en dus ook om de gelijkschakeling van de pensioenen verbonden aan voormelde ambten.

Men vroeg me verder welke gevolgen dit heeft voor de verschillende actoren. De gevolgen zijn dat op termijn de lonen van de kleuterleiders, de onderwijzers en de regenten gelijk zullen zijn. Na de gefaseerde invoering is er dus sprake van een gelijk loon. Op basis van deze gelijke lonen zal er op het einde van de overgangsperiode dus ook sprake zijn van gelijke pensioenen voor deze personeelscategorieën.

Wat de pensioenen betreft, zal de breuk die thans geldt voor de kleuterleider en de onderwijzer, namelijk 1/50ste, moeten worden vervangen door 1/55ste, de breuk die thans geldt voor de regenten. Dat komt neer op een gelijkheid in alle opzichten. Het gevolg hiervan is dat een kleuterleider en een onderwijzer in de toekomst, net als een regent, 41 dienstjaren en 3 maanden moeten tellen om een volledig pensioen te krijgen. Deze periode dient echter niet effectief te worden gepresteerd. Om het aantal dienstjaren vast te stellen, en dus ook het pensioen, wordt rekening gehouden met een diplomabonificatie, zoals vastgesteld in de wet van 16 juni 1970 betreffende de bonificaties wegens diploma's inzake pensioenen van leden van het onderwijs. Ter inlichting : een volledig pensioen komt neer op 75 percent van het gemiddelde loon van de laatste vijf jaar.

Ten derde vroeg men me of er gevolgen zijn op de pensioenleeftijd. Deze zijn er geenszins. Deze leeftijd is reeds sinds de eenheidswet voor alle ambten in het onderwijs vastgesteld op 60 jaar. Dat blijft zo. Daarnet had ik het reeds over de terbeschikkingstelling voorafgaand aan het pensioen, die eveneens als regel behouden blijft. Over de stand van zaken betreffende de wetswijziging inzake pensioenen, kan ik meedelen dat er in de commissie voor de Sociale Zaken van het federaal parlement op dinsdag 30 maart van dit jaar enkele amendementen aan de wetswijziging werden aan-

Baldewijns

gebracht. Uiteraard trachten we dit op de voet te volgen, zoals de heer De Meyer reeds aanhaalde.

Om te beginnen wordt de diplomabonificatie voor de kleuteronderwijzer of -onderwijzeres afgestudeerd na 1 januari 1961 op 2 jaar gebracht. In 1961 studeerde immers de eerste kleuteronderwijzer af die een studieduur van vier jaar na het lager secundair onderwijs had gekend. Op dat ogenblik bedroeg de studieduur voor de kleuteronderwijzer hetzelfde als voor de onderwijzer : vandaar dat er eenzelfde bonificatie komt. Men kan zich weliswaar afvragen waarom dit niet eerder werd toegepast in uitvoering van eenzelfde wet. Misschien is het dus goed dat we nu eens op een drastische wijze deze historische wijziging en gelijkschakeling doorvoeren, zodat we hier de aandacht op kunnen vestigen.

Ten tweede voorziet het voorstel van wetswijziging erin dat in de periode tussen 1 september 1999 en 1 september 2004, waarbinnen de gelijkschakeling van de wedden zal gebeuren, de keuze van pensioen kan worden gemaakt tussen het tantième 50 op de huidige weddeschaal voor onderwijzer en het tantième 55 op basis van een reeds volledig gelijkgeschakelde wedde van regent. Men heeft dus de keuze gedurende deze overgangsperiode. Dit betekent dat niemand een nadeel zal ervaren ten gevolge van deze overgang.

In de commissie werd, zoals de heer De Meyer stelde, een amendement aanvaard dat deze overgangsperiode op acht jaar brengt, ingaande na de eerste stap in de gelijkschakeling van de lonen van onderwijzer en regent. Hierdoor krijgt men iets meer ruimte.

Voor alle duidelijkheid wil ik benadrukken dat een kleuteronderwijzer of onderwijzer die 38 of meer jaren kan voorleggen die voor de berekening van het pensioen in aanmerking komen een hoger pensioen krijgt dan het maximumpensioen in 1/50ste op basis van de huidige loonschaal van kleuteronderwijzer. Daar moeten we wel rekening mee houden.

Het maximumpensioen van de onderwijzer, na 37 jaar en 6 maanden die voor pensioenberekening in aanmerking komen, bedraagt volgens de huidige loonschaal 80.618 frank bruto per maand. Het pensioen op basis van de loonschaal van de regent met 38 jaar dienst die voor pensioen in aanmerking komt, bedraagt 80.706 frank bruto per maand. Het maximumpensioen van de regent na 41 jaar en 3 maanden, dus de situatie berekend volgens de 1/55sten, bedraagt 88.384 frank bruto per maand.

Er is dus geen sprake van dat men door een andere berekening minder zou krijgen : men moet uiteindelijk uitkomen op datzelfde pensioen. In de overgangsperiode heeft men de keuze. Men kan ingewikkelde berekeningen met allerlei breuken maken, maar indien men vreest dat het een nadeel zou berokkenen, dan kan men natuurlijk kiezen voor de duidelijkheid.

De heer Van Dijck stelde de bijkomende vraag over het verschil inzake pensioenen tussen Franstaligen en Nederlandstaligen. Bij de Franstaligen bedraagt het maximale onderwijzersloon 1.051.704 frank. Bij ons bedraagt dit 1.079.306 frank. Dat komt dus neer op een verschil van 27.602 frank aan 100 percent ten voordele van de Nederlandstaligen. Dit is het gevolg van de staatshervorming en de bevoegdheidsverdeling. Ik wil de heer Van Dijck in feite danken voor zijn vraag, want die stelt me in staat te belichten wat vaak over het hoofd wordt gezien, namelijk dat we wat ons personeel betreft zeker niet zijn achtergebleven tegenover onze zuiderburen.

Voor een regent zijn de bedragen respectievelijk 1.155.888 frank bij de Franstaligen en 1.183.279 frank bij ons. Dat komt neer op een verschil van 27.391 frank aan 100 percent. We kunnen op basis daarvan concluderen dat de CAO's die in het verleden zijn afgesloten in Vlaanderen neerkwamen op betere regelingen voor ons personeel dan die in Wallonië. Als we er logischerwijze van uitgaan dat de pensioenen worden berekend op basis van het loon tijdens de actieve loopbaan, dan zal er een vergelijkbaar verschil zijn wat de pensioenbedragen betreft.

De voorzitter : De heer Van Dijck heeft het woord.

De heer Kris Van Dijck : Ik dank de minister voor zijn antwoorden. Ik meen inderdaad dat met deze gelijkschakeling een positieve stap wordt gezet. Ik hoop dat de duidelijkheid waarvan u in uw antwoord blijk hebt gegeven ook op het terrein kan bestaan.

Soms stelt men nog de vraag wat het voordeel was van het toewijzen van de bevoegdheid voor onderwijs aan de gemeenschappen. Het mag duidelijk zijn dat er op die manier een andere dynamiek is ontstaan inzake loonsverhogingen en dergelijke.

De voorzitter : Minister Baldewijns heeft het woord.

Baldewijns

Minister Eddy Baldewijns : Mijnheer de voorzitter, ik wens nog twee aanvullingen te geven.

Mijnheer Van Dijck, er is inderdaad een verschil gegroeid door de staatshervorming. Dit verschil wordt niet alleen uitgedrukt in de wedden van het personeel. We hebben ook een andere invulling gegeven aan onze programma's en inhouden. Bij de autonomie hebben we eveneens andere accenten gelegd. We zouden de verschillen dus kunnen doortrekken.

Mevrouw Vanderpoorten, ik heb misschien onvolledig geantwoord. De diplomabonificatie wordt op termijn dezelfde. Eenzelfde studieduur geeft vanaf die periode eenzelfde diplomabonificatie. In het verleden werd voor de kleuteronderwijzers en -onderwijzeressen één jaar bonificatie in aanmerking genomen, en voor de onderwijzers en onderwijzeressen twee jaar. Vanaf het ogenblik dat de opleiding voor het kleuteronderwijs even lang duurde als die voor het basisonderwijs, werd eenzelfde aantal bonificatiejaren in aanmerking genomen. Voor 1970, toen de opleiding verschilde, bedroeg dit aantal voor de regenten drie jaar, en na 1970 twee jaar.

De voorzitter : De heer Vandenbroeke heeft het woord.

De heer Chris Vandenbroeke : Gelden de berekeningen van de heer De Meyer enkel voor de carrière, of ook voor de pensioenen ? De financiële bonus die de heer De Meyer inbracht, heeft volgens mij enkel betrekking op de loopbaan als leerkracht.

Minister Eddy Baldewijns : Het gaat enkel over de actieve loopbaan. Bruto komt dit neer op 3,5 à 4 miljoen frank. Dit is 2 miljoen frank netto, zoals de heer De Meyer zei.

De heer Chris Vandenbroeke : Mijnheer de minister, ik wil het optimisme enkel nog verder onderbouwen. De heer De Meyer moet nog de omrekening maken voor de pensioenen. Wie als zestigjarige op pensioen gaat, heeft nog een gemiddelde levensverwachting van vijftien à twintig jaar. Men moet er dan nog een fors bedrag bovenop doen. Ook ik moet u dus feliciteren.

De voorzitter : Het incident is gesloten.

Vraag om uitleg van de heer Jos De Meyer tot de heer Eddy Baldewijns, Vlaams minister van Onderwijs en Ambtenarenzaken, over de opvolging van de beleidsconclusies van de studie over 'administratieve taakbelasting van de directie in het basisonderwijs'

De voorzitter : Aan de orde is de vraag om uitleg van de heer De Meyer tot de heer Baldewijns, Vlaams minister van Onderwijs en Ambtenarenzaken, over de opvolging van de beleidsconclusies van de studie over 'administratieve taakbelasting van de directie in het basisonderwijs'.

De heer De Meyer heeft het woord.

De heer Jos De Meyer : Mijnheer de voorzitter, mijnheer de minister, collega's, eind vorig jaar verscheen de studie 'administratieve taakbelasting van de directie in het basisonderwijs'. Het vervolmakingscentrum voor overheidsmanagement en beleid van de KUL heeft deze interessante en waardevolle studie uitgevoerd in opdracht van het departement Onderwijs. De voorbije maanden werden hier reeds mondeling en schriftelijk vragen over gesteld. Dit gebeurde toen op basis van enquêteformulieren die naar instellingen werden gestuurd. Ik heb geprobeerd om deze studie te lezen. Het heeft een beetje speurwerk gevraagd om ze in handen te krijgen. Ze is echter zo interessant dat ik er toch aan hield om er hier even op terug te komen. Ik geef u heel beknopt de beleidsconclusies van deze studie.

In een eerste punt geeft men een samenvatting van de onderzoeksresultaten. Men stelt dat van september tot juni de directie binnen het buitengewoon onderwijs gemiddeld 48,5 uren presteert en binnen het gewoon onderwijs 52,5 uren. De helft van deze tijd wordt gespendeerd aan de volgende administratieve taken : materiële en logistieke ondersteuning, financieel-administratief beheer, leerlingen- en leerkrachtenadministratie en administratief-ondersteunende taken.

Voor de informatieanalyse stelt men dat verschillende instanties gegevens over de school, de schooldirecties, de leerlingen en de leerkrachten vragen. De respondenten zagen de overlapping van de opgevraagde gegevens als het belangrijkste knelpunt inzake informatievoorziening. De aanmaak van een uniform informatieformulier behoort tot een van de centrale prioriteiten, evenals de aanmaak van een centrale databank met een toegangsmogelijkheid voor verschillende instanties. Men wijst ook op mogelijkheid tot het gebruik van een dossieropvolgingssysteem, een veralgeme-

De Meyer

ning van het elektronisch doorgeven van informatie, het gebruik van e-mails en het verder promoten van het gebruik van Edison voor alle scholen. Ten slotte vraagt men aandacht voor de aanmaak en verspreiding van een centraal softwarepakket ten behoeve van de schooladministratie.

Parlementsleden die al jaren contacten onderhouden met basisscholen, zijn uiteraard niet verrast door de conclusies van dit onderzoek. Het bevestigt wat we weten en aanvoelen. We hebben in deze commissie zwaar geijverd voor de verhoging van de werkingsbudgetten voor de basisscholen tengevolge van het Tivoli-akkoord.

Een geringe verhoging van het tewerkgesteld administratief personeel impliceert onmiddellijk relatief hoge kosten voor de school. In kleine scholen heeft de directie nog een relatief zware lesopdracht. Parlementsleden hebben daar meermaals op gewezen. Een geleidelijker overgang van de uren lesopdracht is zeker wenselijk.

Op welke wijze interpreteert de minister deze studie ? Welke opvolging wordt er gegeven aan de aanbevelingen en adviezen ? Deelt de minister mijn mening dat het algemene budget voor het basisonderwijs zelfs na het Tivoli-akkoord vrij laag blijft ? We worden immers geconfronteerd met de noodzaak tot investeringen in schoolgebouwen en met de terechte vraag naar meer administratieve ondersteuning van het personeel, een behoorlijk statuut en het meer klasvrij maken van directies in kleinere scholen.

Ik sluit me aan bij de gunstige berichten die we daarnet over het personeel hoorden. Op dit domein heeft de regering, en meer specifiek de ministers van Onderwijs en Begroting, de heel belangrijke beslissing genomen om 2,1 miljard frank vrij te maken voor schoolgebouwen. Dit komt tegemoet aan de verzuchtingen die verscheidene politieke partijen hebben geuit. De volgende regering, hoe ze ook is samengesteld, zal hoe dan ook opnieuw worden geconfronteerd met het dossier van het basisonderwijs en met de ondersteuning van de directies.

De voorzitter : De heer Van Dijck heeft het woord.

De heer Kris Van Dijck : Mijnheer de voorzitter, mijnheer de minister, de nota die de heer De Meyer besprak, heb ik niet in mijn bezit. Het probleem was echter reeds gekend.

Tijdens de begrotingsbespreking van 1998, onder minister Van den Bossche, heb ik een voorstel geformuleerd over de klasopdracht van directies. Ik ben de laatste om te stellen dat alle directies klasvrij moeten zijn. In kleine scholen is dit inderdaad niet aan de orde. We hebben nu vier soorten directies, maar we kunnen overgaan naar een systeem met twee soorten.

In de echt kleine scholen heeft de directie een halftijdse lesopdracht. Vanaf 130 leerlingen is men klasvrij. We hebben daar toen een kostenplaatje aan gekleefd en de volgende dag deelde minister Van den Bossche me in de commissie mee dat onze berekening inderdaad klopte. Indien ik me niet vergis, ging het om een bedrag van 144 miljoen frank om een aanzet te kunnen geven tot het meer klasvrij maken van directies.

Het verheugt me dan ook dat de heer De Meyer – tot nader order nog steeds een lid van de meerderheid – dit probleem hier nogmaals aankaart en hoop dan ook dat dienaangaande een mooi initiatief uit de bus zal komen.

De voorzitter : Minister Baldewijns heeft het woord.

Minister Eddy Baldewijns : Mijnheer de voorzitter, collega's, ik verwijs eerst naar het regeerakkoord van 1995 dat de volgende tekst bevat : 'Voor het basisonderwijs zullen de noodzakelijke werkingsmiddelen en administratieve ondersteuning in een enveloppe aan de basisscholen worden toegekend. Op de werkingsmiddelen zullen correcte indexeringsmechanismen worden toegepast en de niet-objectiveerbare verschillen inzake werkingstoelagen en administratieve omkadering die nu bestaan tussen scholen, zullen geleidelijk worden afgebouwd.' Dit werd hernomen in de beleidsbrief 1998-1999 van oktober 1998. Deze bepalingen zijn belangrijk voor het basisonderwijs omdat daar inderdaad heel wat vragen leven om een versterking van de middelen te bekomen.

In diverse kringen werd vastgesteld dat het basisonderwijs over onvoldoende middelen beschikt om een kwalitatief onderwijsaanbod te garanderen. Het onderzoek van de Leuvense universiteit bevestigt dit nogmaals. De vragen van het basisonderwijs kunnen in een viertal groepen worden ondergebracht : de beperkte werkingsmiddelen, de vragen om meer pedagogische ondersteuning en omkadering, het gebrek aan een administratieve begeleiding en tot slot de beperkte investeringsmogelijkheden in infrastructuur.

Baldewijns

Wat dit laatste punt betreft, zetten we in de begrotingscontrole een grote stap vooruit. Toen we van de federale overheid de bereidheid vernamen om een deel van de achterstallige tegoeden alsnog naar Vlaanderen door te storten en daarbij gewag werd gemaakt van 2,3 miljard frank, heb ik onmiddellijk gezegd dat het onderwijs daarvoor de eerste vragende partij is.

Er is een principiële verdeling van 800 miljoen frank aan het basisonderwijs, 600 miljoen frank aan het secundair onderwijs en 700 miljoen frank aan het hoger onderwijs. Daarbij zijn we er vooral van uitgegaan dat deze middelen moeten worden ingezet om acute noden te lenigen inzake veiligheid en dergelijke meer. Het betreft een eenmalige steun waarbij de normale verdeelsleutels niet worden gehanteerd.

Daarnaast bevat het regeerakkoord van 1995 – en daarmee neem ik mijn initiële draad weer op – een bepaling inzake meer autonomie en verantwoordelijkheid voor de scholen, samen met een vereenvoudiging en modernisering van de regelgeving. Dit betekent een beleidsoptie voor beduidend minder regelgeving en gedetailleerde en omvangrijke bepalingen inzake organieke omkadering.

Aan beide bepalingen van het regeerakkoord van 1995 is uitvoering gegeven met het Tivoli-akkoord betreffende de verhoging van de werkingsmiddelen voor het basisonderwijs. Het decreet van 14 juli 1998 houdende diverse bepalingen voor het secundair onderwijs en tot wijziging van het decreet basisonderwijs verhoogt de werkingsmiddelen voor het basisonderwijs met 3,103 miljard frank. De eerste betaling werd doorgevoerd in oktober 1998.

Na Tivoli zouden er op termijn minder vragen moeten komen. Het onderzoek van de Leuvense universiteit is gesteund op gegevens van de maanden mei en juni 1998. Het onderzoek kon dus geen rekening houden met de bijkomende financiële injectie in het basisonderwijs. Naarmate het werkingsbudget na het Tivoli-akkoord stijgt, zal er in de komende jaren meer ruimte komen voor de scholen om bijvoorbeeld personeel aan te werven, informatica aan te kopen of de directeur bij te staan. De vragen die door de Leuvense universiteit werden genventariseerd zullen dus in aantal afnemen.

Het Tivoli-akkoord bevat nog een tweede belangrijke bepaling. De bijkomende middelen worden namelijk aan de scholen gestort zonder nieuwe regelgeving inzake ambten en omkadering. Rekening houdend met het streven naar autonomie is het niet de bedoeling om elke basisschool te verplichten de bijkomende middelen te besteden aan administratief personeel. Elke basisschool kan hierover een aangepaste beslissing nemen. De schoolbesturen kunnen de verhoogde middelen inzetten waar dit voor een bepaalde school het meest noodzakelijk is : klasvrij maken van directies, beleidsondersteuning met pedagogische ondersteuning of administratieve organisatie, administratief personeel, aankoop van hard- en/of software. Dit houdt in dat er geen beleid kan zijn waarbij centraal voor elke basisschool voorzien is in organieke ambten van administratief personeel.

Het onderzoek door de KUL betrof een studie in opdracht van het departement Onderwijs door de Katholieke Universiteit Leuven, Vervolmakingscentrum voor Overheidsmanagement en Beleid, afgekort VCOB. In het onderzoek was er een bevraging naar de taken in de basisschool en een peiling vanuit welke instanties de directies bevraagd worden. Het onderzoek bestond uit twee delen : een enquêteformulier bij een vijfhonderdtal scholen en een grondig onderzoek naar de tijdsbesteding bij een twintigtal scholen. Op basis van de antwoorden werd een overzicht opgesteld van de tijdsverdeling over de pedagogische, organisatorische en administratieve aspecten van het leiding geven aan een basisschool.

Wat nu de studie zelf betreft, is het zo dat de sleutelfunctie van de directeur in het basisonderwijs wordt bevestigd. Zijn inzet voor het basisonderwijs is groot en belangrijk. Uit de studie blijkt dat de tijdsbesteding van de directie gemiddeld 51 uur is. Dit tijd gaat voor 50 percent naar administratieve taken, 30 percent naar pedagogische taken, 10 percent naar contacten met externe instanties en 10 percent naar lesopdrachten, vorming en andere. Het is evenwel zo dat bij de administratieve taken de meeste tijd gaat naar in- en uitgaande briefwisseling, telefoon, informatie, onthaal, kopieer- en typewerk, archief, vergaderorganisatie en toezicht. De administratieve belasting van een basisschool is dus ook een interne aangelegenheid.

De studie steunt op een bevraging van rechtstreeks betrokkenen, maar bevat geen noemenswaardige tijdsverschillen over het gehele jaar bekeken. Dat valt moeilijk te rijmen met een aantal tijdsgebonden taken. Wellicht is het taakbeeld van de maand waarin de enquête werd ingevuld, namelijk mei/juni, overgeplaatst naar de andere maanden. Dat relativeert een aantal cijfers.

Baldewijns

Inzake het lopende beleid is het departement Onderwijs op dit ogenblik bezig met een aantal acties die tegemoetkomen aan de vaststellingen in het onderzoek van de Katholieke Universiteit Leuven. Een aantal acties zijn afgewerkt of lopen en helpen bij het verlagen van het administratief werk van de directies basisonderwijs.

De eerste actie betreft die van de werkstations en de schoolbeheerteams. Het departement Onderwijs heeft zijn dienstverlening herschikt in werkstations en schoolbeheerteams die voor een bepaalde regio werken. Het ene aanspreekpunt – werkstation of schoolbeheerteam – is een directe en snelle hulp voor de directies basisonderwijs om vlot een reeks administratieve taken af te werken.

De tweede actie betreft het elektronisch personeelsdossier en het elektronisch schooldossier. Het departement Onderwijs heeft reeds een viertal jaren grote inspanningen geleverd om in de basisscholen de Edison-communicatietechnologie te installeren. Daardoor kan nu reeds de helft van de basisscholen leerlingengegevens 'on-line' doorsturen via Edison. Bij deze scholen is er geen sprake meer van het opmaken van een aantal formulieren of diskettes. Voor de personeelsgegevens werkt 70 percent van de basisscholen al met de Edison-communicatie. We verwachten dat volgend schooljaar ruim 95 percent van de basisscholen met Edison zal werken.

Een derde belangrijk element houdt in dat de administratie Basisonderwijs reeds diverse informatiesessies heeft gehouden, zowel over de regelgeving – onder meer over het decreet basisonderwijs en de uitvoeringsbesluiten – als over meer technische onderwerpen zoals elektronische personeelsdossiers. Deze sessies brengen zonder meer duidelijkheid over een aantal procedures. Ook een aantal publicaties zoals de gids voor de ouders, de basisinfo en de omzendbrieven basisonderwijs helpen de directies van het basisonderwijs een beter inzicht te krijgen in een aantal administratieve taken.

Een vierde element van remediëring is een betere en minder omvangrijke reglementering. Zowel bij het decreet basisonderwijs als bij de implementatie werd uitgegaan van minder wetgeving, die ook eenvoudiger en duidelijker werd opgesteld. In deze context werkt de administratie Basisonderwijs af en toe met een werkgroep van directies die de leesbaarheid onderzoekt. Het is de bedoeling om hier in de toekomst nog meer aandacht aan te besteden.

Een vijfde element is de nascholing. Door de overschakeling op een vraaggestuurde nascholing kan de directie van een basisschool die programma's volgen die belangrijk zijn voor het management van een basisschool en voor de administratieve taken.

Het zesde element gaat over het toekomstige beleid. Nu moet ik mijn adem inhouden, mijnheer Van Dijck. Een aantal punten van het onderzoek van de Katholieke Universiteit Leuven kunnen eventueel deel uitmaken van een toekomstig beleid voor het basisonderwijs. Ik leg de nadruk op eventueel.

Ten eerste is er de samenwerking tussen de scholen. Het beleid zal stimulansen moeten aanhouden of toevoegen om de samenwerking tussen basisscholen onderling of met secundaire scholen te bevorderen. Een van de mogelijke opties voor de volgende regeerperiode is om meer middelen beschikbaar te stellen om over een groter werkingsbudget en/of een grotere personeelsformatie te beschikken bij fusies of samenwerking.

Ten tweede is er het informatiebeleid. Basisscholen hebben niet alleen te maken met onderwijswetgeving. Ook andere sectoren grijpen in op de basisschool en de administratieve taken. De heer De Meyer heeft dit trouwens benadrukt. In dit verband kunnen onder meer de milieusector, de voedingssector, de verzekeringen en de federale tewerkstellingsprogramma's invloed hebben. Het departement Onderwijs kan bij andere departementen aandringen om hun regelgeving te verduidelijken voor de scholen.

Ten derde is er het vormingsbeleid. Zowel directies als administratief personeel besteden weinig tijd aan vorming. Vorming en kennis zijn nochtans belangrijk bij het vlot afhandelen van administratieve taken. Het is dus nodig dat het departement Onderwijs ook in de toekomst een vormingsprogramma aanbiedt aan de basisscholen over de regelgeving en het elektronisch dossier.

Ten vierde wil ik de vereenvoudiging van de procedures of het PIP-project vermelden. De administratie Basisonderwijs werkt aan een inventaris van de procedures in het domein scholen en leerlingen. Meteen werden ook een reeks voorstellen gedaan voor de vereenvoudiging en aanpassing van de procedures. Ditproject loopt onder de naam procesimplementatieproject-basis. De administratie Basisonderwijs neemt hierover in 1999 beslissingen. Het resultaat is ongetwijfeld minder en vereenvou-

Baldewijns

digde procedures voor de basisscholen. We moeten dit op de voet volgen.

Ten vijfde is er het informaticabeleid. Een informaticabeleid met op korte termijn een gestage uitrol van het elektronisch personeels- en schooldossier moet zeker voor het elektronisch schooldossier rekening houden met een belangrijke investering. De finalisering van beide dossiers brengt mee dat de scholen online met het departement Onderwijs in een databankensysteem terecht komen. Dit biedt vele mogelijkheden voor een vermindering van het opvragen van gegevens aan de school door middel van formulieren en diskettes.

Ten zesde is er het management basisonderwijs. Een navormingsbeleid met aandacht voor het management van een geïnformatiseerde basisschool is aan de orde. Dit moet het mogelijk maken dat directies uit het basisonderwijs de administratieve taakbelasting kunnen beheersen en terugdringen door het aanleren van diverse managementtechnieken. Dit is van groot belang als we zien dat het grootste deel van de administratieve taakbelasting in een basisschool voortvloeit uit de interne administratieve organisatie. De vraag die de heer Van Dijck vandaag herhaalde, moeten we in deze context plaatsen.

Het zevende punt gaat over het gegevensbeleid. Een gegevensbeleid, waarbij zoveel mogelijk betrokkenen op het onderwijsveld afspraken maken over het opvragen van gegevens bij scholen, moet zeker worden geconcretiseerd. In dit verband is er een voorstel voor een protocol tussen het departement Onderwijs en de diverse betrokkenen uit het onderwijsveld, namelijk de koepels, de PMS-centra, de inspectie, de begeleiding en de schoolbesturen. Het doel is om te komen tot een stroomlijning van de gegevensopvragingen aan de school. Met een gegevensbeleid bereikt men dat een reeks gegevens eenmaal wordt opgevraagd door het departement Onderwijs en vervolgens onder bepaalde voorwaarden ter beschikking wordt gesteld van een reeks klanten zoals de koepels, begeleidingsdiensten en gemeenten.

Mijnheer de voorzitter, het onderwerp dat de heer De Meyer aansneed, is uitermate belangrijk. Ik heb niet alleen reflecties gemaakt over de invulling die reeds werd gegeven aan deze studie, maar ook enkele aanzetten voor de toekomst gesuggereerd.

De voorzitter : De heer De Meyer heeft het woord.

De heer Jos De Meyer : Mijnheer de voorzitter, uiteraard wil ik de minister danken voor zijn uitgebreid antwoord en voor zijn waardevolle suggesties en beslissingen in verband met rationalisaties die her en der nog kunnen gebeuren. Als we het geheel van het basisonderwijs bekijken en zien welke beslissingen deze zittingsperiode werden genomen, moeten we inderdaad wijzen op een aantal positieve punten. We wezen daarnet al op de bijkomende investeringen van 800 miljoen frank. Mijnheer de minister, ik veronderstel dat ik het juist heb begrepen. Komen deze 800 miljoen frank bovenop de 800 miljoen frank waarin reeds werd voorzien in het Tivoli-akkoord ?

Minister Eddy Baldewijns : Dat zijn inderdaad supplementaire middelen.

De heer Jos De Meyer : Mijnheer de voorzitter, tijdens de voormiddag hebben de diverse fracties bij het debat ook gewezen op de positieve beslissingen voor de verloning van de mensen die in het basisonderwijs actief zijn. Bovendien was er de positieve beslissing van het Tivoli-akkoord. Dat was absoluut noodzakelijk omwille van de grote achterstand in het basisonderwijs inzake financiering. Anderzijds zitten we met de verplichting van de kosteloosheid van het onderwijs. We weten allemaal dat op dat vlak nog een aantal discussies hangende zijn, onder meer over de sociale voordelen en over wie het zwemmen betaalt. Dat debat zal zeker worden voortgezet.

Mijnheer de minister, u zult me niet ten kwade duiden dat ik zeg dat de ondersteuning van de directies hoe dan ook een van de zwakkere punten blijft. Met de geleverde inspanningen werd niet volledig voldaan aan de behoeften. Ook het statuut van deze mensen blijft ongetwijfeld een zwak punt. We moeten ook oplossingen zoeken over hoe directies van kleinere scholen eventueel een meer geleidelijke overgang krijgen van het aantal lesuren dat ze al dan niet nog verantwoord kunnen presteren. Verscheidene commissieleden hebben hier trouwens op gewezen. Ik heb bewust gerefereerd aan de positieve beslissingen. Maar, mijnheer de minister, u zult het me niet kwalijk nemen dat ik ook wijs op enkele knelpunten die blijven bestaan.

De voorzitter : De heer Van Dijck heeft het woord.

De heer Kris Van Dijck : Mijnheer de minister, ikzelf en mijn fractie zijn verheugd over de extra geldmiddelen voor gebouwen en basisonderwijs waarover u in uw antwoord sprak. Ze betekenen een extra injectie. Toch wil ik even een opmerking maken. U herinnert zich dat we het tijdens de be-

Van Dijck

grotingsbesprekingen uitvoerig hebben gehad over de financiering en de verdeling in de financieringswet die niet werd aangepast voor 1999. We brachten toen het feit in dat de Franse Gemeenschap 3 miljard frank had ingeschreven.

We hebben gevraagd waarop ze zich toen baseerden.

We zijn te oud om nog in Sinterklaas te geloven. De federale overheid is nu plots bereid om 4,6 miljard frank aan Vlaanderen te geven. We stellen ons daar vragen bij. Dat is geen kritiek aan uw adres, mijnheer de minister.

De voorzitter : Minister Baldewijns heeft het woord.

Minister Eddy Baldewijns : Bij de begrotingsdiscussie hebben we het uitvoerig over deze thematiek gehad.

Op federaal niveau is men tot de conclusie gekomen dat voor de berekeningen over verschillende jaren een foutieve referentiedatum werd aangehouden. Men had meer middelen moeten doorstorten aan de gemeenschappen. De federale regering heeft beslist om deze achterstallige bedragen stelselmatig op te halen. Dit jaar doen ze een inspanning tot ongeveer de helft van wat nog moet worden doorgestort.

De Vlaamse overheid wilde eerst zeker weten of ze dit geld zou krijgen, alvorens het in te schrijven in een begroting. De Franstaligen hebben daar anders over geoordeeld en hebben een bepaalde som al ingeschreven. Het komt op hetzelfde neer, maar we hebben op zeker gespeeld.

Ik deel de bekommernissen van de heer De Meyer. In de CAO stellen we voorop dat er een werkgroep zal worden opgestart in verband met het correct aanwenden van de Tivoli-middelen. Men zal nagaan wat er naar personeel is gegaan, zodanig dat we te gepasten tijde kunnen bijsturen.

De voorzitter : Het incident is gesloten.

Vraag om uitleg van mevrouw Veerle Heeren tot de heer Eddy Baldewijns, Vlaams minister van Onderwijs en Ambtenarenzaken, over onverenigbaarheden voor personeelsleden in het gesubsidieerd onderwijs

De voorzitter : Aan de orde is de vraag om uitleg van mevrouw Heeren tot de heer Baldewijns, Vlaams minister van Onderwijs en Ambtenarenzaken, over onverenigbaarheden voor personeelsleden in het gesubsidieerd onderwijs.

Mevrouw Heeren heeft het woord.

Mevrouw Veerle Heeren : Mijnheer de voorzitter, mijnheer de minister, enkele weken geleden werd ik getroffen door het verhaal van een leraar. Zijn benoeming was afhankelijk van het feit of hij zich verkiesbaar zou stellen bij de verkiezingen in juni of de gemeenteraadsverkiezingen van 2000. Mijn eerste reflex was om de regelgeving erop na te slaan, maar die heeft niet meteen duidelijkheid gebracht.

Artikel 16 van het decreet op de rechtspositie van de personeelsleden van het gesubsidieerd onderwijs van 1991 bepaalt inderdaad dat onverenigbaarheden die voortvloeien uit de specificiteit van het opvoedingsproject schriftelijk moeten worden meegedeeld voor de indiensttreding. Tegelijkertijd moeten ze worden vastgelegd in de overeenkomst van de aanstelling. Voor mij is echter niet duidelijk wat onverenigbaarheden zijn.

Het decreet stelt dat onverenigbaarheden enkel betrekking mogen hebben op het opvoedingsproject van de school. Daarbij mogen feiten uit het privé-leven die geen weerslag hebben op de relatie tussen de leerling of consultant en het personeelslid, het schoolleven of de werking van de centra geen aanleiding geven tot een maatregel van de inrichtende macht.

Die twee artikels hebben me niet echt verder geholpen. Ik hoop dan ook dat u kunt antwoorden op een aantal vragen. Welk soort onverenigbaarheden bedoelde de wetgever in 1991 en staan die ergens opgesomd ? Kan een inrichtende macht de uitoefening van een politiek mandaat of het zich verkiesbaar stellen als een onverenigbaarheid in de individuele arbeidsovereenkomst opnemen ? Zo ja, op basis van welke rechtsgrond ? Kan een inrichtende macht haar beslissing tot benoeming van een werknemer afhankelijk maken van het al dan niet uitoefenen van een politiek mandaat of het zich verkiesbaar stellen bij wetgevende verkiezingen op alle niveaus ? Zo ja, impliceert dit dan dat werknemers uit het gesubsidieerd onderwijs zich nooit verkiesbaar kunnen stellen en ontslagen kunnen worden als ze zich toch kandidaat stellen ?

De voorzitter : Minister Baldewijns heeft het woord.

Minister Eddy Baldewijns : Mijnheer de voorzitter, collega's, mevrouw Heeren vraagt aan welk soort onverenigbaarheden de wetgever bij de totstandkoming van het decreet op de rechtspositie van 27 maart 1991 dacht. Voor het antwoord op die vraag verwijs ik naar de memorie van toelichting bij het ontwerp van decreet.

Deze onverenigbaarheden zijn andere dan gemeenschappelijke onverenigbaarheden en plichten. Met gemeenschappelijke wordt bedoeld degene die werden opgelegd door de decreetgever of de regering. Die vloeien voort uit het eigen karakter van het verstrekte onderwijs. In de memorie van toelichting wordt ook nog gewezen op het verschil tussen een onverenigbaarheid en een plicht. Een onverenigbaarheid is een toestand waarbij bepaalde activiteiten die op zichzelf misschien wel oorbaar zijn maar worden gecombineerd met een opdracht in het onderwijs, niet toelaatbaar worden geacht.

De toelichting bij de artikels 15 en 16 van het voorontwerp van decreet stelt dat het niet de opdracht van het Vlaams Parlement noch de regering is de specifieke plichten en onverenigbaarheden vast te leggen, en dat dit enkel kan bij wijze van aanvullende regels door de bevoegde paritaire comités en in het contract van aanwerving.

Artikel 10 van het decreet Rechtspositie bepaalt dat het personeelslid gebonden is door de aanvullende regels die door het bevoegde paritair comité zijn vastgelegd of in het contract van aanwerving zijn opgenomen. Met betrekking tot die aanvullende regels stelt de memorie van toelichting dat die niet strijdig mogen zijn met de wettelijke bepalingen die de openbare orde raken, geen afbreuk mogen doen aan de door de internationale verdragen en de grondwet gewaarborgde individuele rechten, en inzonderheid niet in strijd mogen zijn met artikel 17 van het decreet. Dit artikel beoogt de personeelsleden in hun privé-leven te beschermen, voor zover het privé-leven geen weerslag heeft op het schoolleven. In dat verband wordt in de memorie van toelichting verwezen naar het arrest nummer 25995 van 20 december 1985 van de Raad van State.

In dat arrest erkende de Raad de weerslag van de feiten uit het privé-leven op de pedagogische geloofwaardigheid van een leerkracht rooms-katholieke godsdienst, die zich niet richt naar de leer die ze aan anderen als de ware dient voor te houden. Die leerkracht had, na uit de echt gescheiden te zijn, een tweede burgerlijk huwelijk gesloten terwijl haar kerkelijk huwelijk noch ontbonden noch ongeldig was verklaard.

Mevrouw Heeren, u vraagt of een inrichtende macht de uitoefening van een politiek mandaat of het zich verkiesbaar stellen als een onverenigbaarheid in de individuele arbeidsovereenkomst kan opnemen. In het vrij gesubsidieerd onderwijs is de relatie tussen personeelslid en inrichtende macht van privaatrechtelijke aard. Binnen die relatie geldt de contractuele vrijheid. Een kandidaat kan zich dus uitdrukkelijk akkoord verklaren met een hem schriftelijk voor de indiensttreding en in de overeenkomst van indiensttreding vastgelegde onverenigbaarheid.

Zoals bij het antwoord op de eerste vraag werd gesteld, mogen de aan het personeelslid opgelegde verplichtingen niet strijdig zijn met de wettelijke bepalingen die de openbare orde raken, geen afbreuk doen aan de door de internationale verdragen en de Grondwet gewaarborgde individuele rechten en niet in strijd zijn met artikel 17 van het decreet dat de bescherming van de privacy waarborgt.

De Grondwet waarborgt de vrijheid van mening en het recht om te kiezen en verkozen te worden. Verder beschermt artikel 8 van het Europees verdrag tot bescherming van de rechten van de mens en de fundamentele vrijheden (EVRM) het recht op eerbiediging van het privé-leven en het gezinsleven.

Anderzijds waarborgen de Grondwet en het EVRM niet enkel aan het personeelslid maar ook aan de inrichtende macht een aantal grondrechten. Aldus worden de vrijheid van godsdienst en de vrijheid van onderwijs, meer bepaald de vrijheid van onderwijs overeenkomstig de eigen godsdienstige en filosofische overtuiging, gewaarborgd.

Zowel het personeelslid als de inrichtende macht kunnen zich dus elk op een aantal grondrechten beroepen die niet steeds met elkaar verzoenbaar zijn. Zo wordt algemeen aanvaard dat de vrije personeelskeuze, ofschoon niet uitdrukkelijk genoemd in artikel 24 van de Grondwet, deel uitmaakt van de onderwijsvrijheid. Ik verwijs hierbij naar een arrest van het Arbitragehof onder nummer 34/98 van 1 april 1998.

Het recht op een eigen personeelsbeleid in hoofde van de inrichtende macht werd ook bevestigd in de memorie van toelichting bij artikel 17 van het decreet rechtspositie. Vrije personeelskeuze houdt in

Baldewijns

dat inrichtende machten zelfstandig een personeelsbeleid mogen voeren dat toelaat het eigen onderwijsproject te verwezenlijken. Deze vrijheid brengt mee dat aan kandidaten vragen kunnen worden gesteld aangaande hun opvattingen en zelfs – in zekere mate – aangaande hun privéleven.

Die personeelskeuze kan onder bepaalde voorwaarden door de overheid worden beperkt. Ik verwijs hierbij naar hetzelfde arrest van het Arbitragehof. De keuze moet dus ook verantwoord zijn. Zo moeten, aldus een advies van de Raad van State, de specificiteitsverplichtingen betrekking hebben op de activiteiten van de personeelsleden in de onderwijsinrichting, en kan geen enkele leefwijze, geen enkel engagement, of politieke, ideologische, religieuze of filosofische aanhorigheid – welke ook – hen worden verboden.

De specificiteitsverplichtingen en onverenigbaarheden moeten nauwkeurig worden omschreven zodat er geen enkele onduidelijkheid over de draagwijdte van de opgelegde verplichtingen bestaat. Het zou onaanvaardbaar zijn om deze verplichtingen te definiëren door een eenvoudige verwijzing naar een godsdienst, een doctrine of een bepaalde filosofie, omdat dit geheel van regels waarnaar wordt verwezen zich leent voor uiteenlopende interpretaties. Hiervoor verwijs ik naar een advies van de Raad van State, een gedrukt Stuk van de Franse Gemeenschap van 1992 met als nummer 61/1, 90.

De vrijheid van onderwijs is met andere woorden niet onbeperkt en dient aangewend met het oog op de verwezenlijking van het doel waartoe die bevoegdheid werd verleend. Dit doel kan worden gedefinieerd als het inrichten van onderwijs conform de aangegeven en geuite geëngageerde strekking en pedagogische methode. Rechtshandelingen stellen in strijd met dit doel getuigt van rechtsmisbruik, waaraan de rechter, gelet op de onwettelijkheid, geen rechtskracht zal kunnen verlenen.

In de memorie van toelichting bij de artikelen 16 en 17 van het decreet wordt inderdaad bevestigd dat bij betwisting de bevoegde rechterlijke instantie de beslissing van de inrichtende macht op zijn wettelijkheid zal dienen te toetsen.

Het antwoord op de vragen drie en vier ligt besloten in het antwoord op vraag twee.

Een inrichtende macht kan het zich verkiesbaar stellen of het opnemen van een politiek mandaat niet aangrijpen om een personeelslid te ontslaan indien die onverenigbaarheid niet uitdrukkelijk in het contract van aanwerving werd opgenomen. Het lijkt mij dan ook niet mogelijk dat een inrichtende macht haar beslissing tot benoeming laat afhangen van het zich al dan niet verkiesbaar stellen of het uitoefenen van een politiek mandaat, wanneer deze voorwaarde niet bij de al dan niet tijdelijke aanwerving werd gesteld. Minstens zou hiermee zijn aangetoond dat de beslissing niet te verantwoorden is vanuit de specificiteit van het onderwijsproject.

Ook een ontslag zou onder die omstandigheden niet toelaatbaar zijn. Bij betwisting tussen het personeelslid en de inrichtende macht is het de rechter die de wettelijkheid van een ten aanzien van het personeelslid genomen beslissing zal dienen te beoordelen.

Ik wil ook de aandacht vestigen op artikel 12 van het decreet rechtspositie. Dat artikel stelt dat de personeelsleden hun gezag niet mogen aanwenden voor politieke of commerciële doeleinden. Een tekortkoming aan die plicht is sanctioneerbaar via de tuchtregeling.

De voorzitter : Mevrouw Heeren heeft het woord.

Mevrouw Veerle Heeren : Mijnheer de minister, ik dank u voor uw zeer juridische antwoord. Ik zal het wel nog eens zeer grondig moeten nalezen. Ik zal het toch kort proberen samen te vatten. Als ik me vergis, moet u mij maar corrigeren.

Als de werknemer een contract heeft ondertekend waarin staat gestipuleerd dat zijn ambt niet verenigbaar is met elk politiek mandaat op gemeentelijk en/of provinciaal niveau, dan kan hij dat niet in de schaal leggen bij een benoeming, tenzij hij het heeft ondertekend. Het kan dus wel worden opgenomen in een privé-contract. Dat is dus toch wel verregaand.

Minister Eddy Baldewijns : Dat is inderdaad het resultaat van de puzzel van juridische gegevens die we hebben samengelegd.

De voorzitter : Het incident is gesloten.

– *Het incident wordt gesloten om 12.04 uur.*